

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ГРАД ПРЊАВОР
ГРАДОНАЧЕЛНИК**

Карађорђева бр. 2, Прњавор, тел/факс +387 51 663 740
e-mail: kabinetgradonacelnika@gradprnjavor.com
www.gradprnjavor.com

И Н Ф О Р М А Ц И Ј А
о стању цивилне заштите у систему заштите
и спасавања града Прњавор

Предлагач: Градоначелник
Обрађивач: Одсјек за цивилну заштиту

Прњавор, новембар 2023. године

Увод

Систем заштите и спасавања је дио система безбједности и интегрисани облик управљања и организовања субјеката и снага система заштите и спасавања на спровођењу превентивних и оперативних мјера и извршавању задатака заштите и спасавања људи и материјалних добара од елементарне непогоде и друге несреће, укључујући и мјере опоравка од њихових посљедица.

У том смислу, систем заштите и спасавања обухвата:

- Планирање, припремање и спровођење мјера и активности на заштити и спасавању,
- Заштиту као скуп превентивних мјера усмјерених на јачање отпорности друштва, отклањање могућих узрока угрожавања, смањење утицаја и спречавање елементарне непогоде и друге несреће, и у случају да до њих дође, умањење њихових посљедица,
- Координацију при успостављању, изради и реализацији Програма за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће,
- Спасавање и пружање помоћи кроз организовање цивилне заштите, као и превентивне и оперативне активности које се предузимају у циљу спасавања људи, материјалних и културних добара и животне средине,
- Предузимање мјера и активности на ублажавању и отклањању непосредних посљедица усљед елементарне непогоде и друге несреће и стварање неопходних услова за живот људи на угроженом подручју,
- Организовање, опремање и оспособљавање снага заштите и спасавања, органа управе и других органа, привредних друштава, других правних лица и предузетника за заштиту и спасавање,
- Организовање и оспособљавање грађана за све видове заштите,
- Управљање, руковођење и координацију субјектима и снагама система заштите и спасавања у ванредним ситуацијама и
- Пружање, тражење помоћи и сарадња са другим субјектима заштите и спасавања.

Заштита и спасавање је дјелатност од посебног интереса за Републику Српску, што је и одредница Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама („Службени гласник Републике Српске“ број 121/12, 46/17 и 111/21), у даљем тексту Закон, којим је уређен систем заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, снаге и субјекти и њихова права и обавезе, као и дужности и поступања у ванредним ситуацијама те, организација и дјелатност цивилне заштите у систему заштите и спасавања, отклањање посљедица елементарних непогода и других несрећа, планирање и финансирање система заштите и спасавања.

Начела функционисања заштите и спасавања заснивају се на сарадњи, солидарности, правовременом и усклађеном дјеловању субјеката система заштите и спасавања, а огледају се у: начелу заштите, начелу солидарности, начелу јавности, начелу превенције, начелу одговорности и начелу супсидијарности.

Начело заштите подразумијева да свако има право на заштиту од несрећа и катастрофа проузрокованих елементарном непогодом и дугом несрећом, а заштита и спасавање људских живота има предност над свим другим заштитним и спасилачким активностима.

Начело солидарности подразумијева да свако учествује у заштити и спасавању у складу са својим могућностима и способностима.

Начело јавности подразумијева да су подаци о опасностима и дјеловању субјеката заштите и спасавања јавни.

Начело превенције подразумијева да се приоритетно спроводе превентивне мјере заштите у складу са својим надлежностима.

Начело одговорности подразумијева да је свако физичко и правно лице одговорно за спровођење мјера заштите и спасавања од несрећа и катастрофа изазваних елементарном непогодом и другом несрећом, и

Начело супсидијарности подразумијева да се у заштити и спасавању првенствено користе снаге и средства јединице локалне самоуправе, а уколико су те снаге и средства недовољне, употребљавају се снаге и средства са територије Републике Српске и БиХ.

Систем заштите и спасавања сачињавају субјекти, снаге и активности заштите и спасавања.

Субјекти заштите и спасавања на нивоу локалне заједнице су: Скупштина Града, градоначелник и органи градске управе, привредна друштва и друга правна лица (удружења, професионалне и друге организације, предузетници) и грађани.

Снаге за заштиту и спасавање у локалној заједници су: Штаб за ванредне ситуације града Прњавор, јединице и тимови цивилне заштите, повјереници заштите и спасавања, професионалне и хитне службе и грађани.

Активности заштите и спасавања разврстане су на: превентивне активности, оперативне активности, активности које се подузимају у случају непосредне пријетње и ризика од опасности, активности које се предузимају за вријеме ризика од опасности и активности које се предузимају приликом отклањања последица од настале опасности.

Цивилна заштита у систему заштите и спасавања обухвата личну, узајамну и колективну заштиту, мјере и задатке, координацију и руковођење, штабове за ванредне ситуације, повјеренике заштите и спасавања, јединице и тимове за заштиту и спасавање. Саставни дио је и систем осматрања, обавјештавања и узбуњивања, овлашћена и оспособљена правна лица, хуманитарне и друге организације опремљене и оспособљене за заштиту и спасавање, као и планске активности које се односе на попуну, материјално опремање, обучавање, оспособљавање, мобилизацију и активирање заштите и спасавања.

Права, обавезе и дужности органа, привредних друштава, других правних лица и грађана у области заштите и спасавања уређени су Законом, а обавеза обављања дјелатности заштите и спасавања на нивоу локалне заједнице проистиче и из Закона о локалној самоуправи и Статута Града, а ближе је уређена доношењем аката на нивоу локалне заједнице.

У складу са напријед наведеним обавезе Града су да финансира:

- припремање, опремање, обуку и рад Штаба за ванредне ситуације града Прњавор, јединица и тимова цивилне заштите и повјереника заштите и спасавања, дио система заштите и спасавања који се односи на ниво јединица локалне самоуправе и њихове трошкове учешћа у спровођењу мјера заштите и спасавања,
- прилагођавање и одржавање склоништа и других заштитних објеката,
- обуку становништва у области заштите и спасавања,
- санирање штета насталих од елементарне непогоде и друге несреће у складу са материјалним могућностима и одлуком надлежног органа Града и

- финансирање система заштите и спасавања, - у буџету Града планирати и издвојити средства у износу од 2% буџета, од чега 50% за финансирање превентивних мјера заштите и спасавања а 50% за опремање и обуку структура заштите и спасавања.

Надлежности органа јединице локалне самоуправе у области заштите и спасавања прописане су чланом 22. Закона и односе се на цјелокупно уређење нормативно-правног и планског оквира и спровођење мјера и активности заштите и спасавања – цивилне заштите, као и осталих питања везаних за обављање дјелатности.

Нормативно-правна и планска документација

Нормативно-правно уређење система заштите и спасавања и цивилне заштите у општини Прњавор извршено је кроз доношење следећих аката:

- Одлука о организацији и функционисању цивилне заштите у области заштите и спасавања града Прњавор (Скупштина Града),
- Одлука о формирању Штаба за ванредне ситуације града Прњавор (Скупштина Града),
- Одлука о одређивању локације за уништавање експлозивних средстава заосталих из ратова (ЕСЗР) и мина на подручју града (Скупштина Града),
- Одлука о именовању Штаба за ванредне ситуације града Прњавор (Градоначелник),
- Одлука о формирању Комисије за процјену штете од елементарне непогоде и друге несреће града Прњавор, а на основу исте израђено је и рјешење о именовању (Градоначелник), и
- Одлука о одређивању привредних друштава и других правних лица која су од посебног значаја за заштиту и спасавање општине Прњавор (Начелник општине), - у току је усаглашавање исте са актима Града и доношење.

У складу са Законом и Уредбом о садржају и начину израде Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће („Службени гласник Републике Српске“ број 101/21), као и годишњим и средњорочним стратешким плановима Владе Републике Српске, планска документација уређена је кроз израду и доношење:

- **Процјене угрожености од елементарне непогоде и друге несреће,**
Процјена угрожености је полазни докуменат за израду планских докумената у области заштите и спасавања и саставни је дио Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће. Циљ израде Процјене угрожености је: идентификација и анализа ризика, утврђивање релевантних чињеница које утичу на спречавање, смањење и отклањање посљедица елементарних непогода и других несрећа, давање приједлога и препорука за смањење ризика, прилагођавање односно димензионирање јединица и састава заштите и спасавања-цивилне заштите, хитних служби, превентивних и интервентних капацитета, правне нормативе и планских докумената идентификованим ризицима и стално провјеравање предложених рјешења у пракси и њихова ревизија.
- **Програм за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће,**
Програм за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће представља документ опште безбједности који се доноси у циљу успостављања

односа према ванредним ситуацијама, које су настале као посљедица елементарне непогоде и друге несреће, катастрофе, те организованог и ефикасног дјеловања у ванредним ситуацијама, као и ради спречавања њихове појаве превентивним дјеловањем или ублажавања посљедица. Суштински представља документ којим се настављају активности започете Програмом развоја, као и наставак реализације међународних обавеза проистеклих из Сендаи оквира за смањење ризика од катастрофа за период 2015.-2030. година, као новим оквиром донешеним по истеку Хјого оквира.

- **План оперативног спровођења Плана одбране од поплава у општини Прњавор у 2023. години,**

У складу са Планом одбране од поплава у Републици Српској у 2023. години („Службени гласник Републике Српске“ број 129/22) и задацима проистеклим из истога, општина Прњавор донијела је властити План оперативног спровођења Плана одбране од поплава у општини Прњавор у 2023. години. Активност која је претходила доношењу Плана је доношење Плана рада Општинског штаба за ванредне ситуације на изради овог Плана.

План оперативног спровођења обухвата: Извод из Процјене угрожености, нормативне и опште претпоставке, спровођење мјера превентивног дјеловања, спровођење мјера одговора, спровођење мјера опоравка, извјештавање о реализацији задатака из Плана и завршне одредбе.

- Усљед неповољне хидрометеоролошке ситуације и обилних падавина град Прњавор је у више наврата био изложен елементарној непогоди – поплави, која је за последицу имала настанак штета на инфраструктури, стамбеним, пословним и помоћним објектима, као и штете на пољопривредом земљишту и усјевима. Највећа штета проузрокована је на локалној путној мрежи, као и градској инфраструктури.

Основна карактеристика ових поплава је да су исте настајале као посљедица изненадних обилних падавина у кратком временском периоду, те ставарање великих количина површинских вода које се, ради zasiћености тла, нису могле апсорбовати и стварале су бујичне токове који су као такви причињавали штету, а након улијевања у водотоке долазило је до спорадичних излијевања истих. Елементарна непогода – поплава са штетним посљедицама дешавала се 13.05., 16.05., 30.05., 08.06. и 11.06. 2023. године. Том приликом заплављено је више насеља: Ратковац, Омладинско насеље, Баре, Околица, Доња Илова, као и одређен број појединачних објеката на другим локацијама. Саобраћај се отежано одвијао ради излијевања воде на регионалном путу Србац – Челинац на локалитетима Доња Илова и Дренова, магистралном путу Бањалука – Прњавор у мјесту Доњи Гаљиповци и Ратковац, те дијелу према Дервенти у мјесту Горњи Штрпци, као и већем броју локалних путева. Исто тако, евидентиран је повећан број клизишта на више локација са већом захваћеном површином.

У периоду од 13. до 25.07.2023. године град Прњавор, у више наврата, захваћен је елементарним непогодама које су изражене у јаким пљусковима, јаким до олујним вјетром, градом и суградицом, које су најизраженије биле у дане 19., 21., 22. и 25.07.2023. године. Специфичност ових непогода огледа се и у појави суперћелијске олује, које су за последицу имале рушење стабала, прекид водоснабдијевања и на већем дијелу снабдијевања електричном енергијом и телекомуникација, те штете настале на пољопривреди и грађевинским објектима. За спровођење мјера одговора ангажовани су: екипе одјељења за

стамбено комуналне послове, одсјека за цивилну заштиту и одјелења за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Територијална ватрогасно спасилачка јединица, екипе Електродистрибуције ТЈ Прњавор (појачане са екипама ТЈ из Челинца, Котор Вароши, Кнежева и Мркоњић града), комунална предузећа „Парк“ и „Водовод“, Телекоминукације РС РЈ Прњавор.

- **План оперативног спровођења Плана активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од шумских и других пожара на отвореном простору у општини Прњавор у 2023. години,**

Одржана је сједница Општинског штаба за ванредне ситуације, а на којој су разматрани и усвојени План рада Штаба по проблематици, План оперативног спровођења за општину Прњавор у 2023. години усаглашен са републичким планом и обухватио је све елементе;

- Извршена је анализа распосложивих капацитета и финансијских средстава,
- Извршено је упознавање јавности са Планом путем објаве у „Службеном гласнику општине Прњавор“.
- У превентивном смислу вршен је надзор и чишћење одређених локалитета са повећаним ризиком од пожара,
- С обзиром да у 2023. години нисмо имали већих пожара на отвореном простору није исказана потреба за ангажовањем додатних снага и средстава цивилне заштите, те у том смислу нису ни провођене мјере одговора и опоравка.

- **План оперативног спровођења Плана активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од земљотреса у општини Прњавор за период 2020.-2023. година,**

План активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од земљотреса у Републици Српској за период 2020.-2023. година је средњорочни стратешки план Владе Републике Српске и основни документ за координацију и спровођење додатних или посебних задатака и активности на спровођењу мјера заштите и спасавања од земљотреса. На основу истог општина Прњавор израдила је План оперативног спровођења Плана активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од земљотреса у општини Прњавор за период 2020.-2023. година, који је прошао процес верификације и објављен је у „Службеном гласнику општине Прњавор“. Током протеклог периода редовно је праћена реализација задатака на годишњем нивоу, а тежиште је било на вршењу дјелимичне класификације објеката у односу на просјечну густину насељености у складу са процијењеним степеном опасности, као и на процијењивању оптималних капацитета у случају потребе за одговором.

Активност која је претходила доношењу Плана је доношење Плана рада Општинског штаба за ванредне ситуације на изради овог Плана.

- **План оперативног спровођења Плана активности на спровођењу мјера заштите и спасавања од већих сњежних падавина и снијега од интереса за општину Прњавор за период 2020.-2023. година,**

У складу са Планом активности на спровођењу мјера заштите и спасавања од већих сњежних падавина и снијега од интереса за Републику Српску за период

2020.-2023. година („Службени гласник Републике Српске“ број 105/20), Начелник општине Прњавор донио је План оперативног спровођења Плана активности на спровођењу мјера заштите и спасавања од већих сњежних падавина и снијега од интереса за општину Прњавор за период 2020.-2023. годину у (у даљем тексту План).

План је обухватио Извод из Процјене угрожености, нормативне и опште претпоставке, спровођење мјера превентивног дјеловања, спровођење мјера одговора, спровођење мјера опоравка, извјештавање о реализацији задатака из Плана и завршне одредбе.

У оквиру нормативних и општих претпоставки реализоване су активности везане за одржавање сједнице Општинског штаба за ванредне ситуације којом приликом је извршена анализа стања опремљености и обучености субјеката од значаја за спровођење посебних мјера заштите и спасавања од већих сњежних падавина и снијега, финансијског плана тј. планираних и расположивих средстава за ове намјене, усаглашен План оперативног спровођења активности кроз који су дефинисане мјере, радње и поступци са утврђеним роковима и извршиоцима истих.

У складу са исказаним потребама, вршена је размјена података са Подручним одјељењем цивилне заштите Бања Лука, оперативном-комуникативним центром, Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде-Републичким хидрометеоролошким заводом кроз коју је остварено правовремено информисање о актуелној метеоролошкој ситуацији, а што је путем средстава јавног информисања презентовано становништву.

Републичкој управи цивилне заштите, путем Подручног одјељења цивилне заштите Бања Лука, у задатом року, достављен је План оперативног спровођења Плана као и преглед одговорних лица на реализацији Плана, контакт особе за зимско одржавање, списак додатних лица за одржавање локалних путева по потреби и преглед расположивих материјално-техничких средстава.

Путем Одјељења за стамбено-комуналне послове и инвестиције извршена је провјера припрема за реализацију Плана зимске службе одржавања у смислу расположивих капацитета и набавке абразивног и посипног материјала у „Кусић-путевима“ д.о.о. Прњавор који је потписник уговора за провођење наведене активности.

Све планске активности на одржавању путних комуникација, тротоара и паркинг простора реализоване су у склопу Плана зимске службе одржавања путем потписника за исту.

У складу са напријед наведеним, може се закључити да су мјере и активности из Плана успјешно реализоване.

- **План рада Општинског штаба за ванредне ситуације у 2023. години.**
План је израђен и обухватио је све потребне елементе који дефинишу рад Штаба у оквиру прописаних надлежности и задатке који проистичу из потребе за реализацијом свих наведених планова.
- **План заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће,**
План се, поред Процјене угрожености од елементарне непогоде и друге несреће, састоји од: Плана превентивног дјеловања, Плана приправности, Плана

мобилизације и Плана хитног поступања. Исти је за подручје општине Прњавор израђен у складу са раније утврђеном методологијом и Законом о цивилној заштити, али је потребно израдити нови и ускладити са Законом, Уредбом, као и Процјеном угрожености од елементарне непогоде и друге несреће општине Прњавор. У циљу примјене Уредбе о садржају и начину израде Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће проведене су активности везано за именовање координатора за репрезентативне ризике, формирана радна група за израду Плана, те проведена обука истих од стране Републичке управе цивилне заштите.

Организованост снага цивилне заштите

Снаге цивилне заштите у систему заштите и спасавања општине Прњавор организоване су по следећем:

- Одсјек за цивилну заштиту организован је у виду самосталног Одсјека и у оквиру прописаних надлежности обавља послове на изради свих нормативно-правних и планских докумената везаних за организовање и функционисање цивилне заштите, води прописане евиденције, планира и спроводи обуку, као и организује и координира спровођење мјера цивилне заштите у области заштите и спасавања. Исто тако, израђује и подноси извјештаје и информације надлежним органима и институцијама. У Одсјеку су систематизована и попуњена четири радна мјеста.
- Штаб за ванредне ситуације формиран је као оперативно-стручно тијело надлежно за координацију и руковођење приликом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама. У оквиру својих надлежности Штаб руководи и наређује употребу снага и средстава за заштиту и спасавање, координира рад субјеката и снага система заштите и спасавања у ванредним ситуацијама на спровођењу утврђених задатака, прати стање и организацију система заштите и спасавања, предлаже мјере за њихово побољшање, разматра и даје мишљење на приједлог Процјене угрожености и Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће. Штаб такође у свом раду доноси приједлоге, закључке и препоруке. Штаб за ванредне ситуације града Прњавор, у складу са Одлуком о формирању броји петнаест чланова, гдје, поред Законом прописана три члана, има дванаест чланова који су конципирани тако да покривају комплетну област заштите и спасавања. Чланови Штаба су именовани на начин да је њихово професионално обављање дужности најуже повезано са мјерама и радњама које се требају предузимати у оквиру заштите и спасавања људи и материјалних добара. Цијенимо да квалификациона и професионална структура чланова Штаба омогућава успјешно обављање тражених послова и задатака.
- Јединица цивилне заштите специјализоване намјене за заштиту од пожара, састоји се од командира вода и пет одјељења, а броји 38 припадника. Попуна јединице извршена је 100% са људством и исту у највећем броју сачињавају припадници Територијалне ватрогасно спасилачке јединице, те припадника оспособљених за гашење пожара. У претходном периоду, извршено је подмлађивање јединице са 18 припадника, са извршеном обуком и положеним ватрогасним испитом. Попуна материјално-техничким средствима извршена је средствима која припадају Територијалној ватрогасној јединици, док униформе и опрема недостају за дио јединице. Јединица је, у складу са попуњеним људством и материјалним средствима оспособљена за извршавање намјенских

задатака, с тим да је у наредном периоду потребно наставити са набавком адекватних средстава и опреме.

- Јединица цивилне заштите специјализоване намјене за пружање прве медицинске помоћи састоји се од командира вода и три одјељења, а броји 26 припадника. Попуна људства је извршена 100% и највећим дијелом је попуњена стручним кадровима који професионално обављају своје дужности у оквиру постојећих јавних здравствених и здравствених установа, док је остатак јединице попуњен са људством које одговара по својим психофизичким способностима. Попуна личних и заједничких материјалних средстава извршена је из пописа наведених здравствених установа. Јединица је, у складу са попуњеним људством и материјалним средствима оспособљена за извршавање намјенских задатака, и у сарадњи са постојећим капацитетима ЈЗУ „Дом здравља“ Прњавор, тимовима породичне медицине распоређеним по територијалном принципу, могу одговорити захтјевима за пружање прве медицинске помоћи.
- Јединица цивилне заштите специјализоване намјене за спасавање из рушевина састоји се од команде вода (три члана) и четири одјељења, а броји 28 припадника. Попуна људства је извршена 100%. Попуна личних материјалних средстава је незадовољавајућа (недостају униформе, лични прибори...), а попуна заједничких материјалних средстава дјелимично је извршена средствима из пописа, док недостају средства везана првенствено за функционисање одјељења геофона, као и већи број заједничких средстава (комплети од 12-22). Постојећа попуна људством је задовољавајућа, док је попуна личним и заједничким средствима недовољна. Јединица до сада није провјеравана у пракси и с обзиром на недостајућа средства и опрему, упитно је њено ангажовање на извршавању задатака, те је у том смислу потребно изнаћи друга рационалнија и ефикаснија рјешења.
- Јединица цивилне заштите специјализоване намјене за евакуацију и збрињавање састоји од команде вода (три члана) и пет одјељења, а броји 43 припадника. Попуна људства је извршена 100%. Попуна личних и заједничких материјалних средстава је незадовољавајућа (недостају униформе, лични прибори, агрегати,...). Јединица до сада није провјеравана у пракси и с обзиром на недостајућа средства и опрему, упитно је њено ангажовање на извршавању задатака, те је у том смислу потребно изнаћи друга рационалнија и ефикаснија рјешења.
- Јединица цивилне заштите специјализоване намјене за асанацију терена састоји се од команде вода (два члана) и шест одјељења, а броји 46 припадника. Попуна људства је извршена 100% у складу са траженим профилима. Попуна личних материјалних средстава је незадовољавајућа (недостају униформе и лични прибори), док попуна заједничких материјалних средстава је дјелимично извршена из пописа и омогућава извршавање дијела намјенских задатака. Јединица до сада није провјеравана у пракси.
- Јединица цивилне заштите специјализоване намјене за РХБ заштиту, састоји се од командира одјељења и двије екипе, а броји 15 припадника. Попуна људства је извршена 100% у складу са траженим профилима. Попуна личних и заједничких материјалних средстава је незадовољавајућа и употреба овог одјељења је упитна са аспекта извршавања намјенских задатака, тако да ће се у наредном периоду преиспитати постојање исте и изнаћи другачија рјешења за провођење ове мјере у сарадњи са надлежним републичким органима.

- Повјереници заштите и спасавања, распоређени су по територијалном принципу и тренутно бројно стање је 396 лица. Задатак повјереника је координација и предузимање активности у омогућавању и спровођењу мјера самозаштите и заштите грађана, као и спровођењу личне, узајамне и колективне заштите при заштити и спасавању људи и материјалних добара. У наредном периоду планира се усклађивање потребног броја и распореда повјереника у складу са Процјеном угрожености и планским документима.

Саставни дио система заштите и спасавања чини и систем осматрања, обавјештавања и узбуњивања, као и организација система веза. На подручју општине Прњавор систем ООиУ егзистира кроз четири сирене од којих су три распоређене на подручју града, док се једна налази на акумулационом језеру и брани „Дренова“. Потребна је потпуна ревитализација система ООиУ. Алтернативни систем веза је развијен кроз КТ радио везу са Подручним одјељењем цивилне заштите Бања Лука и Оперативно-комуникативним центром Бања Лука, као и радио везом у VHF опсегу.

Поред наведених снага за реализацију послова, задатака, мјера и активности заштите и спасавања приоритетно се ангажују постојеће професионалне снаге и средства које своју дјелатност обављају на подручју општине, а посебно Територијална ватрогасно спасилачка јединица, Станица полиције, ЈЗУ Дом здравља, Црвени крст, ветеринарске станице и амбуланте, Шумска управа Прњавор, комунална, грађевинска и друга привредна друштва од значаја за заштиту и спасавање и одређена удружења грађана.

На основу досадашњих искустава може се констатовати да је употреба професионалних и хитних служби најефикаснији и најрационалнији начин одговора на процијењене ризике и идентификоване опасности, с обзиром на њихову обученост и опремљеност.

Као трајан задатак у циљу заштите и спасавања људи и материјалних добара обављају се послови и задаци на заштити од ЕСЗР, НЕС-а и НУС-а. У вези са тим, а у сарадњи са грађанима, Полицијском станицом Прњавор и „А“ тимом за деминирање Републичке управе цивилне заштите, у току године извршено је идентификовање, прикупљање, уклањање (са једанаест локација) и уништавање: 22 комада ручних бомби, 1 комад ручни ракетни бацач „ЗОЉА“ 4 тромблona, и 800 гр пластичног експлозива.

Финансирање

Усвојеним буџетом општине Прњавор за 2023. годину средства за цивилну заштиту планирана су на следећим позицијама:

- 2 000,00 КМ - средства за обуку структура заштите и спасавања,
- 2 000,00 КМ – средства за оперативно спровођење мјера и активности цивилне заштите у систему заштите и спасавања,
- 6 000,00 КМ - набавка опреме - цивилна заштита
- 5 000,00 КМ – средства за санацију штета од елементарних непогода.

Из напријед наведеног видљиво је да кроз усвојени буџет није примјењен члан 153. став 2. Закона и да нису издвојена намјенска средства у износу од 2%. Међутим, Општина Прњавор, је са других буџетских позиција издвојила значајна средства на реализацији превентивних мјера.

Да би у наредном периоду унаприједили функционалност цивилне заштите, односно подигли систем заштите и спасавања на виши ниво на подручју општине Прњавор, потребно је:

- обезбједити финансирање на законском нивоу ради адекватног опремања и обучавања субјеката заштите и спасавања – цивилне заштите, у дијелу намјенских средстава (члан 153. Закона), као и обезбједити додатна средства за спровођење мјера одговора и опоравка и осталих активности заштите и спасавања, или кроз доношење новог Закона о заштити и спасавању дефинисати стабилне и довољне изворе финансирања,
- организовање цивилне заштите у систему заштите и спасавања и капацитирање јединица и тимова прилагодити закључцима из Процјене угрожености, а у складу са мјерама из Програма за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће (одређене саставе укинута и формирати нове у складу са исказаним потребама),
- израдити, ускладити и ажурирати планску документацију у складу са Законом и подзаконским актима,
- радити на обезбјеђивању складишног простора за материјално-техничка средства,
- санирати и ревитализовати систем осматрања, обавјештавања и узбуњивања,
- наставити са развојем алтернативног система веза,
- извршити набавку теренског возила са покретним системом за узбуњивање и обавјештавање (командно возило),
- смањивати зависност популе средствима из пописа кроз стварање уговорних обавеза и споразума са другим субјектима од значаја за заштиту и спасавање и
- истрајати на Иницијативи за формирање Центра за обуку кадрова и припадника система заштите и спасавања – цивилне заштите на регионалном или републичком нивоу, и
- активно учествовати у доношењу новог Закона о заштити и спасавању.

Закључак

Нормативно-правна и планска документација ствара реалне претпоставке за даљи развој цивилне заштите општине Прњавор у систему заштите и спасавања, као и примјену мјера и активности потребних за пружање адекватног одговора у случају елементарне непогоде и друге несреће кроз реализацију планова оперативног спровођења. Тежиште активности, у наредном периоду, потребно је усмјерити на израду Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће у складу са Уредбом и Процјеном угрожености и доношењу нове Одлуке о оснивању јединица и тимова цивилне заштите, којом ће се уважити захтјеви и закључци проистекли из анализе ризика и капацитета, како по структури тако и по броју, а што ће резултирати ефикасним, економичним и рационалним снагама које ће моћи да пруже адекватан одговор на ризике и опасности.

Повећање капацитета система заштите и спасавања – цивилне заштите извршиће се стварањем уговорних - споразумних обавеза са субјектима од значаја за заштиту и спасавање, а чиме ће се постићи већа сигурност у обезбјеђењу потребних материјално-техничких средстава у односу на постојећу, која се највећим дијелом вршила из пописа имаоца.

Подизање нивоа оспособљености и обучености субјеката и снага заштите и спасавања-цивилне заштите остварити кроз редовну реализацију наставних планова и програма обуке и оспособљавања за извршавање намјенских задатака. У том смислу, исказана је потреба за формирање Центра за обуку кадрова и припадника цивиле заштите на републичком или регионалном нивоу, са циљем њиховог оспособљавања за правовремено и ефикасно извршавање задатака заштите и спасавања људи, материјалних и других добара и реализацију обуке и преношења знања на локалном нивоу и у оквиру својих састава.